

تازه‌ها

«در سایه پیامبر» رونمایی شد

🔴 به گزارش قفسه کتاب، نشست رونمایی از کتاب «در سایه پیامبر» از انتشارات دفتر نشر فرهنگ اسلامی در خانه کتاب و ادبیات ایران برگزار شد و احمد خاتمی گردآورنده کتاب، محمد محمدپور استادیار بنیاد دایره المعارف اسلامی، علیرضاواسعی دانشیار پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی و علی اکبر اشعری از پیشکسوتان فرهنگ و نشر کشور در این نشست به ایراد سخن پرداختند.

بخشی از تاریخ اسلام ریشه

در سیره پیامبر دارد

دکتر احمد خاتمی ابتدای سخنان خود از اهمیت سیره نبوی سخن گفت و بیان کرد: اهمیت سیره نبوی مثل اهمیت تاریخ است و درواقع یکی از انواع تاریخ‌نگاری سیره‌نویسی است. بنابراین بخشی از تاریخ اسلام که بخش مهم و قابل توجهی است ریشه در سیره پیامبر دارد. او بیان کرد: در صدر اسلام درباره احوالات پیامبر سیره می‌نوشتند، بنابراین توجه به سیره و سیره‌نویسی از اهمیت بالایی برخوردار بود. البته تادارستی‌ها و ناروایی‌هایی هم در سیره‌نویسی اتفاق افتاده، زیرا سیره‌نویسی تحت تأثیر افکار سیاسی و فرهنگی افراد مختلف بوده است.

او با اشاره به این‌که برخی حاکمان با جریان واقعی سیره‌نویسی سازگاری نداشتند، بیان کرد: بنابراین طبیعی بود شرایط برای برخی سیره‌نویسان سخت شود و آنها تحت تأثیر نان و نام سیره‌نویسی کنند.

خاتمی افزود: اهل قلم باید توجه داشته باشد سره را از ناسره بازشناسد و حوادث حقیقی و زلال سیره نبوی را به کام پیروان اهل بیت بچشاند. در کتاب در سایه پیامبر این اتفاق افتاده است و ما مجموعه‌ای از سیره نبوی را به صورت خاص، خالص و مطمئن در اختیار مخاطبان قرار داده‌ایم. باانتشار این اثر، فرصت بررسی بخش مهمی از تاریخ اسلام برای محققان سیره پیامبر فراهم شده است تا برای پژوهش‌های خود به این منبع رجوع کنند. او درباره این اثری که گردآورده کرده است - مجموعه مقالات در سایه پیامبر- بیان کرد: اقبال محققان به ما قوت قلب می‌دهد که کار مورد توجه قرار گرفته و شرایط برای محققان خارج از کشور هم محقق شده است.

سیره پیامبر به عنوان یک گفتمان دریابد

علی اکبر اشعری درباره اهداف انتشارات دفتر فرهنگ یکی از نیازهای جامعه را شناخت سیره پیامبر دانست و گفت: لازمه این کار این بود که سیره به عنوان یک گفتمان دریابد و ما برای این کار از داستان کوتاه و جشنواره خاتم شروع کردیم.

او بیان کرد: جشنواره خاتم موضوع داستان و روایت داستانی با الهام از بینش، روش، کنش و منش پیامبر اکرم(ص) است که در رفتار انسان امروز با توجه به نیازهای مخاطب و شرایط امروز جهان و مستند به اسناد و روایات معتبر باشد. اشعری درباره کتاب در سایه پیامبر بیان کرد:

این کتاب تلاشی است در تبیین برخی مبانی سیره پژوهی و معرفی ابعادی از سبک زندگی پیامبر(ص) که زیر نظر احمد خاتمی، استاد دانشگاه شهید بهشتی و مشارکت برخی همکاران او صورت گرفته است. 📖

وجه مشخصه‌ای در تربیت فرزندان در همه خانواده‌ها با سبک‌های زندگی مختلف داریم. این اشتراک، کارنویسنده نبوده، بلکه در سطح تربیتی خانواده وجود داشت. مثلاً تعهد در خوردن مال حلال در همه خانواده‌های شهدا وجود دارد. ما در این اثر با سه خانواده در سه سرزمین و فرهنگ و آداب و رسوم متفاوت روبه‌رو هستیم. حال این اشتراکات در باب سبک تربیتی، یک کلیدواژه‌ای به دست من مخاطب می‌دهد که خارج از اقتضائات زمان نیست. به عنوان مثال کسب مال حلال مربوط به همه دوره‌هاست. در موارد دیگر مثل درک سختی‌های زندگی توسط فرزند که پدر و مادر باید او را در حد توان و صلاح دید شرایط در سختی‌های زندگی دخیل کنند.

حداقل زندگی نامه بخوانید!

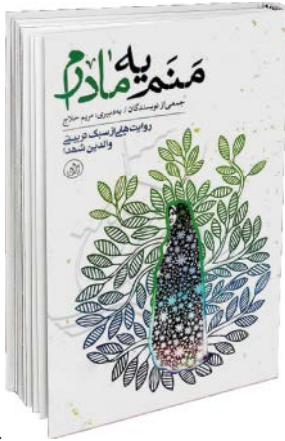
منتقد حوزه تاریخ شفاهی درباره تعمدی بودن انتخاب شهدا در گروه‌های سنی مختلف گفت: من در همه برنامه‌هایم توصیه می‌کنم که اگر کتاب نمی‌خوانید، حداقل زندگی‌نامه بخوانید. به خاطراین‌که وقتی من نوعی زندگی‌نامه می‌خوانم، می‌توانم خودم را جای افراد مختلفی که در آن زندگی‌نامه هستند بگذارم و با دقت در سبک زندگی آنها، درصد آزمون و خطای خودم را پایین بیاورم. درواقع با خواندن زندگی‌نامه، تجربه زیستی خودمان را بالا می‌بریم. تفاوت زندگی‌نامه معمولی با زندگی‌نامه شهدا این است که شهدا از یک مسیری رفتند که به بالاترین جایگاه رسیدند. به تعبیر شهید آوینی به نقطه معراج رسیدند. من با خواندن زندگی‌نامه شهدا قرار است که پام را بگذارم جای پای شهدا. یعنی من با خواندن زندگی‌نامه شهدا می‌توانم خطا را از زندگی‌ام حذف کنم. درواقع در این اثر، نویسندگان سه انسان کامل به مخاطب نشان دادند که هم‌عصر من هستند. پس من به عنوان مادر می‌فهمم که می‌توانم طوری زندگی‌کنم که سرنوشت خیلی خوبی برای فرزندم رقم بخورد.

این اثر برای افرادی در سمت پدر و مادر و جوانی که تازه ازدواج کرده و می‌خواهد فرزنددار شود مفید است. حالا پدر و مادر وظیفه داریم کتاب را بخوانیم و برای نوجوان خودمان ترسیم کنیم. با سبک زندگی شهدا را در زندگی خودم پیاده کنیم تا فرزند من غیرمستقیم با سبک زندگی شهدا آشنا شود.

کتاب، یک‌دست نیست

عظیمی ستوده درباره معایب کتاب و آن‌که در کتاب منم به مادرم با دوپارگی آشکار مواجهیم نیز گفت: در وقت خواندن کتاب با یک دوپارگی آشکار مواجه هستیم. کتاب یک‌دست نیست. مثلاً در روایت خانم تاجیک (مادر شهید حدادیان) همه فعل‌ها مضارع است و مخاطب نمی‌تواند با روایت ارتباط برقرار کند. زیرا نمی‌شود که روایت، هم در زمان بامدادی مضارع باشد و هم در زمان زمان شهادت شهید؟! کار مستند و نریشن نیست. خاصه وقتی که من به عنوان راوی دارم صحبت می‌کنم. اگر به عنوان دانای کل صحبت می‌کردم و مثلاً می‌گفتم: «محمد حسین این را گفت» ایرادی نمی‌توانستیم بگیریم. نکته دیگر این‌که

در روایت شهید احمدی‌روشن و شهید حدادیان، کتاب فصل می‌خورد؛ یعنی جدا می‌شود اما در روایت شهید معصومی این اتفاق نمی‌افتد. نوشته‌ها پشت سرهم هستند و این سبب سردرگمی خواننده و مخاطب کتاب می‌شود.

کتاب «منم به مادرم» در مرکز مطالعات راهبردی ژرفا نقد و بررسی شد

رمزگشایی از سبک زندگی شهدا

باشند و حتی فضا و بستری شهادت‌شان هم مشابه هم نباشد. مثلاً شهید احمدی‌روشن، دانشمند انرژی هسته‌ای بود. وی روبه‌روی دشمن نجنبید. در واقع ما با این مثال می‌خواهیم بگوییم که شهادت مزدی است برای فردی که شهادت‌گونه زندگی کرده است. درواقع هدف ما در این اثر رمزگشایی از سبک زندگی شهدا بود. ضمن این‌که متفاوت بودن بسترهای سبک زندگی برای ما مهم بود.

مادرها گام به گام با فرزندشان بالغ می‌شوند

حیدری درباره بیان سبک زندگی و تأثیر نقش والدین دوستان نزدیک به شهدا در اثر گفت: زبان کتاب از زبان مادرهاست، چون مادری کلاس تربیتی حساب می‌شود. خود مادر شدن آغاز تربیت شدن مادر است. مادرها گام به گام با فرزندشان رشد می‌کنند و به نوعی بالغ می‌شوند. به عنوان مثال مادر شهید احمدی‌روشن، مادری بود که نقش مدیریتی داشت. ایشان برای این‌که فرزندش کاری را انجام ندهد، با اعضای فامیل هماهنگ می‌شد و با کمک آنها فضا و موقعیت را مدیریت می‌کرد.

یکی از مواردی که من تأکید داشتم این بود که نویسندگان در مصاحبه‌ها و تدوین اثر به رابطه والدین با هم نیز توجه کنند، چون هیچ چیز به اندازه ارتباط سالم بین والدین در رشد فرزند مؤثر نیست و ما سعی کردیم به این مورد در اثر توجه کنیم و در قصه‌های مان،

مصادق‌های مختلف بیاوریم. در مصاحبه با مادر شهید کوبی غمی از ابتدای کار وجود دارد. حتی خیلی وقت‌ها اول مصاحبه غمناک‌تر از آخر آن است. مثلاً در آخر مصاحبه با خانم تاجیک (مادر شهید محمدحسین حدادیان) ما با یک بهجت و شادی از طرف وی روبه‌رو هستیم. درواقع مادران شهدا خودشان را زینب‌وار مکلف می‌دانند که زندگی شهدا را برای دیگران تعریف کنند.

وجه مشخصه در تربیت فرزندان

سمیه عظیمی ستوده درباره محاسن کتاب منم به مادرم گفت: یکی از نکات خوب کتاب اشتراک‌گذاری یک‌سری از مطالب توسط نویسندگان اثر است. این اشتراک‌گذاری یک نکته خوب به مخاطب می‌دهد و آن این است که ما

سیزدهمین سلسله نشست‌های «عصرانه کتاب» با موضوع نقد و بررسی کتاب «منم به مادرم»، «روایت‌هایی از سبک تربیتی والدین شهدا»، با حضور مرضیه حیدری، مشاور علمی کتاب و پژوهشگر تربیتی و سمیه عظیمی ستوده، منتقد و نویسنده در مرکز مطالعات راهبردی ژرفا برگزار شد. کتاب منم به مادرم شامل روایت‌هایی از سبک تربیتی والدین شهدا به قلم جمعی از نویسندگان، به کوشش «خانه همبازی» توسط انتشارات راه یار منتشر شده است. این کتاب، دفتر اول از مجموعه کتاب‌های روایت سبک تربیتی والدین شهدا، براساس روایت‌هایی از والدین دانشمند شهید مصطفی احمدی‌روشن، شهید مدافع امنیت محمدحسین حدادیان و شهید مدافع حرم محمد مسرور و به کوشش مجموعه خانه همبازی تهیه شده است.

نقش مهم مادر در تربیت فرزند

مرضیه حیدری درباره اصلی‌ترین انگیزه تیم نویسندگان و مجموعه خود برای خلق این اثر و این‌که چرا ما باید بیشتر به نقش مادر در تربیت فرزند بپردازیم، گفت: خلق اثر متناسب به من نیست. چون این کار، یک کار گروهی بوده است. انگیزه اصلی در پیدایش این کتاب، رفع یک خلأ بود که در آثار شهدا زیاد دیده می‌شود؛ این‌که ما به عنوان مطالعه‌کننده متوجه نمی‌شویم که در روند زندگی دقیقاً چه چیزی در شکل‌گیری شخصیت شهید مؤثر بوده است. بیشتر کتب روایت بود. ما تعمداً یک سری سؤال مطرح کردیم که در پاسخ آنها به مسائل تربیتی رسیدیم. درواقع قصد ما از نوشتن کتاب خواننده شدن آن برای تربیت مادران بود. یعنی ایجاد یک کتاب تربیتی با معرفی الگو در قالب داستان و الگوهایی که محقق شده هستند.

رمزگشایی از سبک زندگی شهدا

مشاور علمی کتاب منم به مادرم درباره چگونگی انتخاب نویسندگان اثر گفت: اولین نکته در انتخاب نویسنده، هم‌افق بودن دید آنها نسبت به موضوع بود و همچنین نویسنده هم مثل ما، بحث تربیتی برایش بیشتر از بحث ادبی پررنگ باشد و آن را مد نظر بگیرد. دیگر این‌که نویسنده‌ها نسبت به شهدا یک مطالعه و شناخت قبلی داشته باشند.

برای ما برهه زمانی متفاوت مهم بود. مثلاً شهید احمدی‌روشن متولد سال ۱۳۵۸ و شهید محمدحسین حدادیان متولد ۱۳۷۴ بودند. ما تعمد داشتیم شهدایی را انتخاب کنیم که در دهه‌های متفاوتی متولد شده